

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 28/2023
08.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Тајјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене Дубравке Штрбац и др, због кривичног дела прање новца из члана 231. став 4. у вези става 2. и 1. у вези члана 61. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљене, адвоката Илије Поповића и адвоката Драгана Плазинића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 115/22 од 14.07.2023. године и Кв-По1. бр. 645/23 од 13.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене Дубравке Штрбац, адвоката Илије Поповића и адвоката Драгана Плазинића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 115/22 од 14.07.2023. године и Кв-По1. бр. 645/23 од 13.10.2023. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 115/22 од 14.07.2023. године делимично је усвојен захтев окривљене Дубравке Штрбац поднет преко браниоца адвоката Илије Поповића дана 14.11.2022. године, измењен дана 05.06.2023. године за накнаду трошкова кривичног поступка, па су окривљеној досуђени трошкови кривичног поступка на име нужних издатака и награде браниоцу у износу од 10.584.275,00 динара, који ће се окривљеној исплатити у року од 60 дана од дана правноснажности решења на терет буџетских средстава суда, док је у преосталом делу захтев за накнаду трошкова кривичног поступка одбачен као преурањен.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кв-По1. бр. 645/23 од 13.10.2023. године, делимично је уважена жалба бранилаца окривљене Дубравке Штрбац, адвоката Илије Поповића и адвоката Драгана Плазинића и решење Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1

бр. 115/22 од 14.07.2023. године је преиначено тако што су окривљеној досуђени трошкови кривичног поступка на име нужних издатака и награде браниоцу у износу од 10.719.275,00 динара који се окривљеној имају исплатити у року од 60 дана од дана правноснажности решења на терет буџетских средстава суда, док су у преосталом делу жалба бранилаца окривљене Дубравке Штрбац и жалба окривљене Дубравке Штрбац одбијене као неосноване.

Против наведених правноснажних решења о трошковима кривичног поступка захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљене Дубравке Штрбац, адвокат Илија Поповић и адвокат Драган Плазинић, због повреде закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан, поднети захтев за заштиту законитости, побијана решења укине и списе предмета врати првостепену суду на поновно одлучивање или да побијане одлуке преиначи и досуди у пуном износу трошкове које су браниоци тражили за накнаду трошкова поступка.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљене, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене Дубравке Штрбац, адвоката Илије Поповића и адвоката Драгана Плазинића је неоснован.

Из списка предмета произилази да је пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К. По1 бр. 273/10 од 31.07.2020. године, окривљена Дубравка Штрбац ослобођена од оптужбе да је извршила кривично дело прање новца из члана 231. став 4. у вези става 1. и 2. у вези члана 61. Кривичног законика и истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка у односу на окривљену Дубравку Штрбац падају на терет буџетских средстава суда, а која пресуда је у односу на окривљену Дубравку Штрбац постала правноснажна дана 15.06.2022. године.

Након правноснажне ослобађује пресуде у односу на окривљену Дубравку Штрбац, бранилац окривљене адвокат Илија Поповић поднео је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка дана 14.11.2022. године, измењен дана 05.06.2023. године, опредељујући радње за које тражи награду у износу од 28.351.420,00 динара. Одлучујући о наведеном захтеву Виши суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал је побијаним првостепеним решењем делимично усвојио захтев браниоца окривљене и досудио износ од 10.584.275,00 динара, да би по поднетој жалби бранилаца окривљене, адвоката Илије Поповића и адвоката Драгана Плазинића, првостепено решење преиначио и досудио трошкове у укупном износу од 10.719.275,00 динара.

Незадовољни наведеним решењима о накнади трошкова, браниоци окривљене су поднели захтев за заштиту законитости, наводећи да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је суд одлуком о трошковима

кривичног поступка повредио законске одредбе пошто је неосновано умањио утврђени износ на име трошкова заступања одбране-браниоца окривљене Дубравке Штрбац, иако није било законског основа за доношење такве одлуке.

Несновано се изнетим наводима захтева указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, у ситуацији када је изабрани бранилац заступао више окривљених, те када је поступак окончан само у односу на једног од окривљеног (обустановом, ослобађањем), а против осталих окривљених се и даље води поступак, обрачун трошкова врши се применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а у складу са Законом о адвокатури, те ће награда бити увећана за сваку радњу коју предузима за по 50% за другог и сваког наредног окривљеног, а окривљеном који је ослобођен или против кога је поступак обустављен исплаћује се сразмеран део обрачунатог износа, сразмерно броју окривљених које заступа исти бранилац.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећиће се у решењу, односно пресуди, да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Када је реч о награди браниоца којег је окривљени сам изабрао и пуномоћјем овластио (члан 75. ЗКП), висина трошкова окривљеног по том основу, сходно одредби члана 23. став 1. Закона о адвокатури одређује се према тарифи коју доноси Адвокатска комора Србије.

Тарифним бројем 7. у ставу 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да када адвокат брани више окривљених, награда му се по овом основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другог и сваког наредног окривљеног, док је ставом 2. прописано да у случају из става 1. овог Тарифног броја увећан износ награде се обрачунава у односу на сваку процесну радњу појединачно, тако што се награда за одбрану једног окривљеног увећава процентом који одговара броју окривљених које адвокат брани у тренутку када се процесна радња предузима.

Дакле, приликом утврђивања висине трошкова одбране – браниоца примењују се напред наведене законске одредбе, а у ситуацији када је донета ослобађајућа пресуда у односу на једног од окривљених, а изабрани бранилац је бранио више окривљених (у конкретном случају донета је ослобађајућа пресуда само у односу на окривљену Дубравку Штрбац, док је у односу на остале окривљене пресуда укинута и списи предмета су враћени на поновни поступак), суд се може кретати само у оквиру наведених одрадаба приликом утврђивања висине трошкова одбране – браниоца и то само у погледу увећања трошкова одбране за 50% за сваког другог и наредног окривљеног и окривљеном који је ослобођен оптужбе исплатити сразмеран део обрачунатог износа, који је сразмеран броју окривљених које заступа исти бранилац, а

како је то правилно учињено решењима у односу на која су браниоци окривљене Дубравке Штрбац поднели захтев за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је сходно одредби члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић